

Oppimisen arviointi ja opintojakson itsenäinen suorittaminen

Sisällys

Oppimisen arviointi ja opintojakson itsenäinen suorittaminen.....	1
Arvioinnin tehtävät ja tavoitteet	1
Opintojakson arviointi.....	2
Arviointimerkinnät ja uusintakuulustelut	2
Oppiaineen oppimäärän arviointi	3
Opettajan tekemän arvioinnin muuttaminen	3
Opintojen edistymisen seuranta	3
Osaamisen tunnistaminen ja opintojen hyväksi lukeminen	4
Hylätyt arvosanat	4
Lukion oppimäärän suorittaminen.....	4

Arvioinnin tehtävät ja tavoitteet

Arviointi on aina sidoksissa tavoitteisiin ja kulloiseenkin tilanteeseen. Lukiokoulutuksessa arvioinnilla on kaksi keskeistä tehtävää:

- Oppimisen tukeminen ja ohjaaminen. Tätä tehtävää toteuttaa opintojakson aikana annettava palaute, formatiivinen arviointi. Palautteella kuvataan opiskelijan edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Se on tärkeä osa opiskelijan ja opettajan vuorovaikutusta. Opintojakson aikainen palaute sekä lukio-opintojen aikainen, opettajan tuella tehty itsearviointi ja vertaisarviointi auttavat opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan, korjaamaan virheitään ja kehittämään työskentelyään niin, että oppimiselle asetetut tavoitteet voivat toteutua.
- Osaamiselle ja oppimiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen näkyväksi tekeminen. Tätä tehtävää toteuttaa osaamisen ja opitun arviointi, summatiivinen arviointi. Osaamisen arviointi perustuu todennettuun näyttöön siitä, kuinka hyvin ja missä määrin opiskelija on saavuttanut opintojaksolle asetetut tavoitteet. Opintojakson arvosana määräytyy oppiaineen tavoitteiden, keskeisten sisältöjen, oppiaineessa määriteltujen laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden sekä arviointiperusteiden mukaan
- Osaamiselle ja oppimiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen näkyväksi tekeminen. Tätä tehtävää toteuttaa osaamisen ja opitun arviointi, summatiivinen arviointi. Osaamisen arviointi perus-

tuu todennettuun näyttöön siitä, kuinka hyvin ja missä määrin opiskelija on saavuttanut opintojaksolle asetetut tavoitteet. Opintojakson arvosana määräytyy oppiaineen tavoitteiden, keskeisten sisältöjen, oppiaineessa määriteltyjen laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden sekä arviointiperusteiden mukaan

Opintojakson arviointi

Jokaisen opintojakson arviointiperusteet selvitetään opiskelijoille opintojakson/kurssin alkaessa. Arviointi perustuu kirjallisiin/sähköisiin kokeisiin tai muihin osaamisen näyttöihin sekä opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijalle annettujen tehtävien arviointiin. Opintojakson/kurssin kokeisiin on osallistuttava.

Myös opiskelijan oma itsearviointi sekä vertaisarviointi voidaan ottaa huomioon käyttäen hyväksi muun muassa opintojakson arviointikeskusteluja.

Pääsääntöisesti Taidelukiossa opiskellaan lähiopetuksessa. Osa opinnoista voidaan edellyttää opiskeltavaksi itsenäisesti. Opintojaksot/kurssit arvioidaan niiden valmistuttua oppilaitoksen laatiman arviointiaikataulun mukaisesti. Nämä aikataulut käyvät ilmi opinto-oppaasta.

Arvioinnissa pyritään huomioimaan opiskelijoiden yksilölliset oppimistyylit sekä erityistä tukea opinnoissaan tarvitsevat. Erityinen tuki voi johtua sairaudesta, vammasta, vaikeasta elämäntilanteesta, lukemisen tai kirjoittamisen liittyvästä erityisvaikeudesta sekä vieraskielisyydestä. Erityisjärjestelyt ja mahdollisuus muuhun kuin kirjalliseen näyttöön järjestetään tapauskohtaisesti.

Arviointimerkinnät ja uusintakuulustelut

Savonlinnan Taidelukiossa arviointi annetaan numeroin tai muulla opetussuunnitelmassa määrätyllä tavalla. Numeroarvioinnissa käytetään asteikkoa 4–10.

Savonlinnan Taidelukiossa osa opetuksesta annetaan pedagogisen jatkuvuuden mukaisesti hajautetusti eli opintojakson opetus sijoittuu kahden tai useamman jakson ajalle. Tällöin arvioinnin valmistuminen ei noudata jakson arvioinnin aikataulua.

Opintojakso merkitään T-kirjaimella, mikäli arvosanaa ei ole annettu poissaolojen tai suorittamattomien tehtävien vuoksi. Arviointia tehdessä nämä puutteet tulee yksilöidä arviointikirjaan. Opintojakso merkitään K-merkinnällä, mikäli kurssi on keskeytynyt.

Opintojakso/kurssi merkitään V kirjaimella, mikäli opiskelija käyttää oikeuttaan pakollisten opintojaksojen vähennykseen Savonlinnan Taidelukion järjestämisluvassa (OKM/54/530/2017) määritellyllä tavalla ja sen sallimassa laajuudessa. Nämä kirjaukset tekee opinto-ohjaaja, apulaisrehtori tai rehtori.

Opintojakso/kurssi merkitään S kirjaimella (suoritettu), mikäli opetussuunnitelma sen mahdollistaa.

Hylätty tai täydennettävä opintojakso tulee täydentää tai uusia kahden seuraavan jakson aikana järjestettävissä uusintakuulusteluissa. Jos opiskelija ei saa hyväksytyä suoritusta, opintojakso on suoritettava uudelleen.

Opintojakson arviointikokeisiin tulee osallistua.

Hakemuksesta opiskelija voi uusintakuulustelulla korottaa jo hyväksytyä opintojakso. Luvan antaa aineenopettaja. Hyväksytyt opintojakson/kurssin arvosanaa saa yrittää korottaa yhden kerran.

Ulkomailla suoritettut opinnot voidaan lukea hyväksi lukio-opintoihin. Mikäli ne hyväksytään pakollisiksi opinnoiksi, niistä annetaan numeroarvosana. Arvosanan määrittelyyn voi tarvittaessa sisällyttää lisänäytettä.

Vaihto-opiskeluvuodesta saa myös opintojaksosuorituksia, maksimissaan 24 opintopistettä.

Oppiaineen oppimäärän arviointi

Lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvien opintojen arviointi tapahtuu ns. yleislukioaineiden opetussuunnitelman perusteissa kirjatulla tavalla.

Opiskeltuaan vähintään 24 opintopisteen laajuiset laaja-alaisen kuvataiteen tai musiikin opinnot, Savonlinnan Taidelukion opiskelijalla on oikeus vähentää opinnoissaan maksimissaan 16 opintopisteen verran valtakunnallisia pakollisia opintojaksoja Savonlinnan Taidelukion järjestämisluvan mukaisesti (OKM/54/530/2017). Tällaiset opintojaksovähennykset merkitään opiskelijatietojärjestelmään ja sitä kautta todistuksiin merkinnällä V. Nämä merkinnät tekee joko opinto-ohjaaja, apulaisrehtori tai rehtori. Opinto-ohjauksen pakollisia kursseja ei saa vähentää.

Opiskelijan on kuitenkin suoritettava hyväksytysti kaikissa lukioaineissa pakollisista opintojaksoista vähintään puolet. Jos oppiaineessa on vain yksi pakollinen kurssi.

Opiskelijan tulee opiskella kaikki pakolliset opintojaksot oppiaineessa, jonka hän sisällyttää omaan yo-tutkintoonsa.

Opettajan tekemän arvioinnin muuttaminen

Pakollisen opintojakson arvosanat T tai 4. Hallintotiimi voi muuttaa arvioinnin V-merkinnäksi, jos opiskelija niin tahtoo ja vähennysoikeutta on käyttämättä.

Valtakunnallisen syventävän opintojakson arvosana T tai 4. Hallintotiimi voi poistaa arvioinnin kokonaan, jos opiskelija niin tahtoo (opsin perusteet mahdollistavat tämän).

Muut opintojaksot (erityistehtävät). Osa näistä on edellytettäviä opintoja, näissä ei voi vähennystä käyttää, ne tulee punnertaa arvioituiksi kursseiksi, jos kyseessä ei ole edellytettävä opintojakso à arviointi voidaan poistaa.

Oppinnoissa eteneminen, hylätyt arvosanat ja lukion oppimäärän suorittaminen

Opintojen edistymisen seuranta

Opintojakson/kurssin päätyttyä oppilaitoksen laatiman arviointiaikataulun mukaan pidetään arviointikokous. Ryhmänohjaaja valmistelee kokoukselle ryhmänsä opiskelijoiden suoriutumisen niin, että hän tuo

esille mahdollisesti syntyneen huolen. Huoli voi syntyä esim. runsaista T-merkinnöistä, runsaista hylätyistä arvosanoista tai suoritustason selvästä laskusta. Tässä yhteydessä ryhmänohjaajan tulee myös kertoa, mitä hän on jo asian suhteen tehnyt. Useimmiten tässä vaiheessa ryhmänohjaaja on ollut jo yhteyksissä opiskelijan huoltajaan asian selvittämiseksi. Opinnoissa edistyminen käy ilmi wilman opinnot- sekä kokeet -välilehdiltä. Huoltajille toimitetaan lukiokierron alussa tarvittavat wilma-avainkoodit. Oppilaitos kannustaa huoltajia seuraamaan huollettavansa opintosuorituksia wilman kautta.

Laskennallisesti opinnot ovat edistyneet tavoiteaikataulussa, kun ensimmäisen lukiovuoden aikana suoritettujen opintopisteiden määrä on vähintään 50 ja toisen lukiovuoden jälkeen vähintään 100. Kolmannen lukiovuoden jälkeen opiskelija tulee ilmoittaa rehtorille, mikäli hän jatkaa opintojaan yli tavoiteaikataulun eli jatkaa opintojaan 4. vuodelle. Rehtori käy keskustelun opiskelijan kanssa ja varmistetaan opinto-ohjelmasta ja tehdään suunnitelma opintososiaaliin etuihin liittyen, jos tarvetta on. Ns. vanhan opetussuunnitelman mukainen edistyminen noudattaa kaavaa 30 kurssia eka vuoden jälkeen, toka vuoden jälkeen 60 kurssia.

Osaamisen tunnistaminen ja opintojen hyväksi lukeminen

Rehtori päättää opintojen hyväksi lukemisesta ja muutoin hankitun osaamisen tunnustamisesta. Rehtori kuulee tarvittaessa aineenopettajaa päätöstä tehdessään.

Hylätyt arvosanat

Aluksi hyvä uutinen, luokattomassa lukiossa ei voi jäädä luokalle.

Hylätystä arvosanasta (4) tulee kuitenkin seuraamuksia muodossa tai toisessa.

Opetussuunnitelma määrittelee oppimäärän laajuuden mukaisesti sen, kuinka monta hylättyä arvosanaa opiskelijalla voi olla saadakseen lukion oppimäärän valmiiksi. Hylättyjä opintojaksoja / kurseja voi olla seuraavasti;

- oppiaineen oppimäärän laajuus on 2–5 opintopistettä, yksikään opintopiste ei saa olla hylätty
- oppiaineen oppimäärän laajuus on 6–11 opintopistettä, enintään kaksi opintopistettä saa olla hylättyjä
- oppiaineen oppimäärän laajuus on 12–17 opintopistettä, enintään neljä opintopistettä saa olla hylättyjä
- oppiaineen oppimäärän laajuus on 18 opintopistettä tai enemmän, enintään kuusi opintopistettä saa olla hylättyjä

Lukion oppimäärän suorittaminen

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukio-opintojen vähimmäismäärä 150 opintopistettä täyttyy. Lisäksi hänen tulee suorittaa laajalaisen kuvataiteen tai musiikin edellytettävät opintojaksot/kurssit.

Opintojaksojen itsenäinen suorittaminen

Savonlinnan Taidelukiossa kuvataiteen ja musiikin opintojaksoja ei voi opiskella itsenäisesti. Ns. yleislukioaineiden opintojaksojen osalta tämä saattaa tulla kyseeseen. [Tällä lomakkeella](#) anotaan oikeutta opintojakson suorittamiseksi itsenäisesti.

Opintojakson / kurssin itsenäinen suorittaminen tulee kysymykseen mm. seuraavissa tapauksissa:

- opiskelija haluaa nopeuttaa opintojaan
- opiskelija haluaa suorittaa opintojakson/kurssin, jonka opetus ei ole toteutunut
- opiskelijan on mahdotonta sijoittaa opintojaksoa/kurssia omaan työjärjestykseensä
- opiskelija haluaa kokeilla korkeakoulutyypistä opiskelua

Opintojakson/kurssin itsenäistä suorittamista haetaan lomakkeella, jonka löytää esim. tästä linkistä. Lomakkeen täytön yhteydessä kannattaa olla yhteyksissä oppiaineen opettajaan. Opettaja vahvistaa suunnitelman omalla allekirjoituksellaan.

Opintojakson/kurssin itsenäiseen suorittamiseen ei riitä pelkkä kurssikokeen hyväksytyt suorittaminen, vaan siihen kuuluu aina erilaisia tehtäviä kurssin luonteen mukaisesti.

Oppilaitoksen ulkopuolella suoritettut opinnot

Muulla kuin Taidelukiossa suoritettuja opintoja voidaan hyväksyä lukio-opinnoiksi.

Jos hakeudut tällaisin opintoihin lukiovuosien aikana, neuvottele ja sovi tästä hyväksilukemisesta rehtorin tai opinto-ohjaajan kanssa etukäteen. Päätöksen hyväksilukemisesta tekee aina rehtori.

Vastaavuudet

Vastaavuudet päätetään tapauskohtaisesti ja jos vastaavuutta määriteltäessä ei voi määrätä vastaako toisessa oppilaitoksessa suoritettu ylempää vai alemmaa arvosanaa, vastaavuus päätetään opiskelijan eduksi. Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkistä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Nämä vastaavuudet määritellään tarkemmin oppiaineiden oppimäärien yhteydessä. Myös kurssioppaassa tämä käytäntö on selvitetty.

Vastaavuuksien löytyessä pitkän oppiaineen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyemmän suorituksiksi. Lyhyestä pitkään siirryttäessä pätee sama paitsi, että lisänäyttöjä voidaan edellyttää. Näiden yhteydessä arvosanaa voidaan harkita uudelleen.

Vastaavuuksista, siirroista ja hyväksi lukemisista päättävät rehtori ja asianomaisen aineen opettaja tai opettajaryhmä.

Vastaavuusasteikko

Jos arvosana on saatu asteikolla 1–5, arvosana muutetaan seuraavasti;

- hylätty: 4 (hylätty)
- 1: (tyydyttävä): 5 (välttävä)
- 2: (tyydyttävä): 6 (kohtalainen)
- 3 (hyvä): 7 (tyydyttävä)
- 4 (hyvä): 8 (hyvä)
- 5 (kiitettävä): 9 (kiitettävä) tai 10 (erinomainen)

Jos arvosana on saatu asteikolla 1–3, arvosana muutetaan seuraavasti;

- hylätty vs. 4 (hylätty)
- 1 vs. 5 (välttävä) tai 6 (kohtalainen)
- 2 vs. 7 (tydyttävä) tai 8 (hyvä)
- 3 vs. 9 (kiitettävä) tai 10 (erinomainen)

Opiskelijalla voi olla todistuksessaan arvosana vain joko suomen kielen oppimäärästä tai suomi toisena kielenä (S2) oppimäärästä, mutta ei molempia.